

Lov om personnavn (navneloven).

Dato	LOV-2002-06-07-19
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Sist endret	LOV-2007-06-29-63 fra 01.01.2008, LOV-2005-06-10-53 fra 01.08.2006
Publisert	I 2002 hefte 5
Ikrafttredelse	01.01.2003
Endrer	LOV-1964-05-29-1
Kunngjort	
Korttittel	Navneloven

Kapitteleversikt:

Kapittel 1. Navneplikt (§§ 1 - 2)

Kapittel 2. Etternavn, fornavn og mellomnavn (§§ 3 - 10)

Kapittel 3. Saksbehandling m.m. (§§ 11 - 14)

Kapittel 4. Sluttbestemmelser (§§ 15 - 17)

Jf. tidligere lover 9 feb 1923 nr. 2 (tilleggslov 28 juli 1949 nr. 7), 29 mai 1964 nr. 1.

Kapittel 1. Navneplikt

§ 1. *Plikt til å ha navn*

Alle skal ha fornavn og ett enkelt eller dobbelt etternavn og kan i tillegg ha mellomnavn. Enhver har plikt til å bruke sitt fornavn og etternavn som personnavn. Ingen kan ta, endre eller sløyfe navn på annen måte enn etter loven her.

§ 2. *Plikt til å velge navn for barn*

Senest når barnet fyller seks måneder, skal den eller de som har foreldreansvaret for barnet, sende melding om hvilket navn barnet skal ha.

Har barnet fylt seks måneder uten at melding er sendt eller uten at meldingen kan godtas, får barnet morens etternavn. Dette gjelder ikke etternavn som nevnt i § 4 første ledd nr. 2, og har moren ikke annet etternavn, får barnet i stedet morens fornavn med ending som viser slektskapet.

Kapittel 2. Etternavn, fornavn og mellomnavn

§ 3. *Frie, beskyttede og nye etternavn*

Navn som flere enn 200 personer her i riket har som etternavn, kan tas som etternavn av andre uten samtykke fra dem som allerede har det.

Navn som 200 eller færre personer her i riket har som etternavn, kan bare tas som etternavn dersom alle som allerede har det som etternavn, samtykker. For barn under 18 år gis samtykke av den eller dem som har foreldreansvaret.

Navn som ikke er registrert i Det sentrale folkeregister som et navn som er i bruk som etternavn her i riket, kan tas som etternavn. Dette gjelder likevel ikke navn som:

1. er så likt et beskyttet etternavn at navnene lett kan blandes sammen. Navnet kan likevel tas dersom alle som har det beskyttede navnet som etternavn, samtykker. Annet ledd annet punktum gjelder tilsvarende.
2. er identisk eller har likhet som nevnt i nr. 1 med et alminnelig kjent foretaksnavn, varemerke eller annet kjennetegn som er vernet her i riket, med et alminnelig kjent navn på en stiftelse, forening, institusjon eller lignende eller med et alminnelig kjent kunstnernavn, og det må antas at berettigede interesser vil lide skade dersom vedkommende får navnet.
3. er registrert i Det sentrale folkeregister som et navn som er eller har vært i bruk som fornavn. Navnet kan likevel tas som etternavn dersom det har opphav eller tradisjon som etternavn i Norge eller i utlandet eller har tradisjon i en kultur som ikke skiller mellom fornavn og etternavn.

0 Endret ved lov 5 sep 2003 nr. 91 (ikr. 1 mars 2004 iflg. res. 5 sep 2003 nr. 1118).

§ 4. Avledede etternavn

Uavhengig av begrensningene i § 3 kan følgende navn tas som etternavn:

1. navn som er eller har vært en av tippoldeforeldrenes, oldeforeldrenes, besteforeldrenes eller foreldrenes etternavn eller mellomnavn. Dette gjelder ikke tidligere navn som er ervervet ved ekteskap eller samboerskap.
2. en av foreldrenes fornavn med ending som viser slektskapet, eller når navnet har en tradisjon i en kultur som tillater det, en av besteforeldrenes fornavn med ending som viser slektskap.
3. navn som er eller har vært en av foreldrenes eller besteforeldrenes fornavn, når navnet har en tradisjon i en kultur som ikke skiller mellom fornavn og etternavn.
4. navn som er eller har vært ektefellens etternavn eller mellomnavn, og som ikke er ervervet ved et tidligere ekteskap eller samboerskap.
5. ektefellens fornavn når navnet har en tradisjon i en kultur som ikke skiller mellom fornavn og etternavn.
6. navn som er en av steforeldrenes eller fosterforeldrenes etternavn eller mellomnavn, og vedkommende samtykker.
7. etternavn eller mellomnavn som vedkommende har hatt tidligere, og som ikke er ervervet ved ekteskap eller samboerskap, eller mellomnavn som vedkommende har.
8. navn på et gårdsbruk som vedkommende eller en av dennes foreldre eier og har eid i minst 10 år, eller som vedkommende eller en av foreldrene bruker og har brukt i minst 20 år eller har brukt i minst 10 år og har en bruksrett til som er fastsatt for en av foreldrenes eller vedkommendes livstid. Dette gjelder ikke dersom navnet på gårdsbruket er valgt etter 1. januar 1947 og strider mot lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn § 3 bokstav a.
9. etternavn eller mellomnavn som vedkommende for øvrig har en særlig tilknytning til.

Samboere som har bodd sammen i minst to år eller som har felles barn, kan velge navn etter første ledd nr. 4 og 5 på samme måte som ektefeller dersom samboeren samtykker.

Foruten etter adoptivslekten kan den som er adoptert ta navn etter sin biologiske slekt etter første ledd nr. 1, 2 og 3.

0 Endret ved lov 10 juni 2005 nr. 53 (ikr. 1 aug 2006 iflg. res. 10 juni 2005 nr. 533).

§ 5. Etternavn ved adopsjon

Blir noen som er under 18 år adoptert, får vedkommende adoptantens etternavn med mindre annet er fastsatt i forbindelse med adopsjonen. Dette gjelder ikke der den ene ektefellen adopterer den andres barn.

Når ektefeller sammen adopterer noen som er under 18 år, får adoptivbarnet adoptivmorens etternavn med mindre annet er fastsatt i forbindelse med adopsjonen. § 2 annet ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

§ 6. Endringer i samme etternavn

En endring av stavemåten av et etternavn som bringer stavemåten nærmere den alminnelige uttalen av navnet eller nærmere skriftspråket for øvrig, regnes ikke som å ta et annet navn. Det samme gjelder en endring av stavemåten til bokstaver som er alminnelig kjent i utlandet.

En endring av et etternavns kjønnsbestemte ending regnes ikke som å ta et annet navn.

§ 7. Doble etternavn

To navn som kan tas som etternavn, kan tas som et dobbelt etternavn der de to navnene er satt sammen med bindestrek. I forhold til §§ 3 og 4 regnes et dobbelt etternavn som to adskilte etternavn.

§ 8. Fornavn

Som fornavn kan det ikke velges et navn som er registrert i Det sentrale folkeregister som et navn som er eller har vært i bruk som etternavn eller mellomnavn. Navnet kan likevel tas som fornavn dersom det har opphav eller tradisjon som fornavn i Norge eller i utlandet eller har tradisjon i en kultur som ikke skiller mellom fornavn og etternavn.

§ 9. Mellomnavn

Navn som kan tas som etternavn, kan tas som mellomnavn.

§ 10. Alminnelige begrensninger

Selv om de øvrige vilkår er oppfylt, skal en melding om å ta, endre eller sløyfe navn ikke godtas dersom vedkommendes personnavn ellers kan bli til vesentlig ulempe for vedkommende eller andre sterke grunner tilsier det.

Personer over 18 år kan ikke ta, endre eller sløyfe fornavn eller etternavn mer enn en gang hvert tiende år. Vedkommende kan likevel innen ti år:

1. ta som etternavn etternavnet til en ektefelle eller en samboer som vedkommende har bodd sammen med i minst to år eller har barn sammen med, eller for navn som har en tradisjon i en kultur som ikke skiller mellom fornavn og etternavn, ektefellens eller samboerens fornavn,
2. ta som etternavn et etternavn som vedkommende tidligere har hatt,
3. ta som etternavn steforeldres, fosterforeldres eller adoptivforeldres etternavn, og
4. endre fornavnet tilbake til det fornavnet vedkommende hadde før endringen,
5. ta, endre eller sløyfe fornavn eller etternavn dersom det foreligger særlige grunner.

Kapittel 3. Saksbehandling m.m.

§ 11. Meldeplikt og forvaltningsorgan for navnesaker

Den som vil ta, endre eller sløyfe navn, må gi melding om det til skattekontoret, som avgjør om meldingen skal godtas. For enkelte navnesaker kan departementet bestemme at meldinger skal gis til og behandles av et annet forvaltningsorgan. Vedtak om å godta eller nekte å godta en melding kan påklages til fylkesmannen.

Departementet kan gi nærmere regler om bruk av meldingsskjema og meldingenes innhold og om saksbehandlingen for øvrig.

0 Endret ved lov 29 juni 2007 nr. 63 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1370).

§ 12. *Melding om navn for barn*

Melding om å ta, endre eller sløyfe navn for noen som ikke har fylt 18 år, skal fremsettes av den eller de som har foreldreansvaret, eller disse må ha samtykket i meldingen. Gjelder meldingen et barn over 12 år, må også barnet selv ha samtykket. Selv om det ikke foreligger samtykke etter første eller annet punktum, kan meldingen godtas dersom det foreligger særlig grunn.

§ 13. *Søksmål*

Er noens rettigheter krenket ved et vedtak som godtar en melding om å ta, endre eller sløyfe navn, kan vedkommende gjøre sin rett gjeldende ved søksmål innen to år etter at vedkommende fikk eller burde skaffet seg kunnskap om vedtaket. Søksmålet må være reist innen 10 år etter at vedtaket ble truffet.

§ 14. *Hvem loven gjelder for, utenlandske navneavgjørelser m.m.*

Loven gjelder for alle som i Det sentrale folkeregister er registrert som bosatt her i riket og har til hensikt å bli boende her varig.

Den som omfattes av første ledd og er utenlandsk statsborger, kan her i riket inngi melding om å ta, endre eller sløyfe navn i samsvar med avgjørelse truffet av statsborgerlandets myndigheter, med mindre annet følger av forskrift etter tredje ledd.

Kongen kan ved forskrift gi regler om hvilke navnerettsregler som skal gjelde for utenlandske statsborgere som bor her i riket, og for norske statsborgere som bor i utlandet, og om beskyttelse her i riket for etternavn som er i bruk i utlandet.

Kapittel 4. Sluttbestemmelser

§ 15. *Ikrafttredelse*

Loven gjelder fra den tid Kongen¹ bestemmer. Fra samme tid opphører lov 29. mai 1964 nr. 1 om personnamn å gjelde.

¹ Iflg. res. 7 juni 2002 nr. 527 Justisdepartementet, som ved forskr. 14 okt 2002 nr. 1126 bestemte at loven trådte ikr. 1 jan 2003.

§ 16. *Overgangsregler*

Den som ved lovens ikrafttredelse har etternavn som består av to navn adskilt av mellomrom, kan selv beholde navnet i denne formen.

Etternavn som ved lovens ikrafttredelse består av to navn forbundet med bindestrek, anses som et dobbelt etternavn bestående av to etternavn.

§ 17. *Endringer i andre lover*

Fra den tid loven her trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover: - - -